

LBRIS | We know
books

VASILE BURLUI

*Menestrel
la curtea unui vers*

*Ménestrel
à la cour d'un vers*

*Traducere în limba franceză de/
Traduit en langue française par
Paula ROMANESCU*

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Cuprins / Table des matières

Copiiiilor noștri.....	4
<i>À nos enfants</i>	5
Viața ca un teatru.....	6
<i>Comme un théâtre la vie</i>	7
Făpturile văzduhului.....	10
<i>Les fantasmés du chagrin</i>	11
N-ați cunoscut iubirea... ..	12
<i>Vous n'avez pas connu l'amour</i>	13
<i>Près du totem</i>	15
Spre țara vulturilor albaștri.....	16
<i>Vers le Pays des Bleus Vautours</i>	17
Ruleta vieții	18
<i>La roulette de la vie</i>	19
Statuile cetății	20
<i>Les statues de la ville</i>	21
Shambhala	24
<i>Shambhala</i>	25
„Exerciții de gramatică”	28
„Exercices de grammaire”	29
Rue de Vaugirard.....	32
<i>Rue de Vaugirard</i>	33
Celeste drumuri	36
<i>Les voies célestes</i>	37
CV-ul unui vagabond	38
<i>Le CV d'un vaurien</i>	39
Unde și când	42
<i>Où et quand ?</i>	43
Neostoitele dureri	46
<i>Les inassouvies douleurs</i>	47
Pasărea.....	50
<i>L'oiseau</i>	51

Și dacă	54
<i>Et si</i>	55
Întoarcerea	58
<i>Le Retour</i>	59
Un saltimbanc	60
<i>Un saltimbanque</i>	61
Stampă japoneză (Calea samuraiului)	62
<i>Estampe japonaise (La voie du samouraï)</i>	63
Romanța florilor de tei (Cântec de gramofon)	64
<i>La Romance des fleurs de tilleul (au gramophone)</i>	65
Cântecul primăverii	66
<i>Le chant du printemps</i>	67
Început de veac	68
<i>Début du siècle</i>	69
Înger răstignit	70
<i>Ange crucifié</i>	71
Basmul	72
<i>Histoire</i>	73
Cvartet pentru sfârșitul timpului (După Oliver Messiaen) ..	74
<i>Quatuor pour la fin du temps (D'après Oliver Messiaen)</i>	75
Concert de seară	76
<i>Concerto du soir</i>	77
Sunt zile, sunt nopți	78
<i>Il y a des jours, il y a des nuits</i>	79
Timp și Spațiu	80
<i>Temps et Espace</i>	81
Iubirile eterne	82
<i>Les amours éternelles</i>	83
Luntrașul	84
<i>Le batelier</i>	85
Cartea întoarcerii	88
<i>Le Livre du retour</i>	89
Un scenariu	90
<i>Un Scénario</i>	91
Parfumul anilor ce-au fost (Romanța din sertar)	92
<i>Le Parfum des années perdues</i>	93

Saga-ua uitării.....	94
<i>Le Saga de l'oubli</i>	95
Platitudini	98
<i>Platitudes</i>	99
Unu	100
<i>Le Un</i>	101
Lunetistul.....	104
<i>Le Lunetier</i>	105
Rendez-vous sideral	108
<i>Rendez-vous sidéral</i>	109
Lașități cotidiene (<i>După Eduard Munch</i>).....	112
<i>Lâchetés de tous les jours (D'après Edvard Munch)</i>	113
Cocorii	114
<i>Les oiseaux bleus</i>	115
Timpuri	116
<i>Temps</i>	117
Sfârșit de baladă	118
<i>Fin de ballade</i>	119
Sărutul leprosului	122
<i>Le Baiser au lépreux</i>	123
Lumea bidimensională	124
<i>Le monde bidimensionnel</i>	125
Sacerdoții.....	126
<i>Les sacerdoxes</i>	127
Strălucitorul Anú	128
<i>L'éblouissant Anu</i>	129
Ultimul proscris.....	130
<i>Le dernier proscrit</i>	131
Ruga leprosului.....	132
<i>La prière du lépreux</i>	133
Casă veche.....	134
<i>Vieille maison</i>	135
Euthymie	136
<i>Euthymie</i>	137
Noști cu lună plină	138
<i>Nuits de la pleine lune</i>	139

Dor de bătrânul Socrate.....	140
<i>Je rêve de mon vieux Socrate</i>	141
Imperator	142
<i>Imperator</i>	143
Dialectica negației	146
<i>La Dialectique de la négation</i>	147
Cântul tăcerilor.....	148
<i>Le chant du silence</i>	149
Solitudini	150
<i>Solitudes</i>	151
Cocorii sufletelor noastre	152
<i>Les oiseaux bleus de notre âme</i>	153
Nocturna opus 27 nr. 2	154
<i>Nocturne opus 27 nr. 2</i>	155
Fără răspuns.....	156
<i>Sans réponse</i>	157
Mirați, trandafirii așteaptă sub brumă	158
<i>Ravies, les roses attendent sous les brumes</i>	159
Circe	160
<i>Circé</i>	161
Via Dolorosa	162
<i>Via Dolorosa</i>	163
Folclorică.....	164
<i>Du folklore</i>	165
Troițe	166
<i>Les Calvaires</i>	167
Regăsire	168
<i>Retrouvailles</i>	169
Câinii	170
<i>Les chiens</i>	171
Biet suflet	174
<i>Pauvre cœur</i>	175
Între cer și pământ.....	176
<i>Entre ciel et terre</i>	177
Quo vadis.....	180
<i>Quo vadis ?</i>	181

Vagabond.....	182
<i>Je suis le vagabond</i>	183
Șamanică	186
<i>Chamanisme</i>	187
Expropriat.....	188
<i>Exproprié</i>	189
Iubirea noastră $\sqrt{2}$	190
<i>Notre amour $\sqrt{2}$</i>	191
Tăcerea din noi	194
<i>Le silence de nos âmes</i>	195
Katabasis	198
<i>Katabasis</i>	199
De ce?	200
<i>Pourquoi ?</i>	201
Cine?.....	202
<i>Il n'y a plus personne</i>	203
În fiecare zi	206
<i>Chaque jour</i>	207
Iarnă pe continent	208
<i>Hiver sur le continent</i>	209
Cu fiecare poem.....	210
<i>De chaque poème</i>	211
Gânduri nerostite	212
<i>Pensées muettes</i>	213
Semnul.....	214
<i>Les signes</i>	215
Relicve.....	216
<i>Reliques</i>	217
Timpul meu	218
<i>Mon temps</i>	219
Bizarerii nocturne	220
<i>Bizareries nocturnes</i>	221
Temeiul vârstelor.....	222
<i>La pierre des âges</i>	223

Eine kleine nachtmusik (După Wolfgang Amadeus Mozart).....	224
<i>Eine kleine nachtmusik</i> (D'après Wolfgang Amadeus Mozart).....	225
Hiperspații virtuale.....	226
<i>Hyperespaces en cyberspaces</i>	227
Nostalgiiile unui pitagoreean.....	230
<i>Les nostalgies d'un pythagorean</i>	231
Traversarea.....	232
<i>Le pas</i>	233
Ca și Sisif.....	234
<i>Comme Sisyphé</i>	235
Cartea definițiilor.....	236
<i>Le Livre des définitions</i>	237
Aforismele timpului.....	238
<i>Les aphorismes du temps</i>	239
Controverse.....	240
<i>Controverses</i>	241
„Axis mundi”.....	244
„Axis mundi”.....	245
Chemări autumnale.....	246
<i>Appels d'automne</i>	247
Restul e tăcere.....	248
<i>Le reste est silence</i>	249
Cochilia.....	250
<i>La Coquille</i>	251
Câmpiile Okavango.....	252
<i>Les champs d'Okavango</i>	253
Muzică astrală.....	256
<i>Musique astrale</i>	257
Prea mult.....	258
<i>De trop longtemps</i>	259
Primordiala fiară.....	260
<i>La bête primordiale</i>	261
Pajiști albastre.....	264
<i>Prés bleus</i>	265

Cartea rătăcirii	266
<i>Le Livre de l'égarement</i>	267
Câmpul de Cinabru.....	268
<i>Le champ de cinabre</i>	269
Anotimp cosmic	270
<i>Saison cosmique</i>	271
Poem necitit.....	272
<i>Poème non-lu</i>	273
Zbor de probă	274
<i>Essai de vol</i>	275
Avatar	276
<i>Avatar</i>	277
Dor de ducă	278
<i>L`envie de s`en va</i>	279
Poate	280
<i>Peut-être</i>	281
Melancolii.....	282
<i>Mélancolies</i>	283
Timpul meu	284
<i>Mon temps</i>	285
Mașina infernală	286
<i>La Machine infernale</i>	287
Litanie.....	288
<i>Litanie</i>	289
Concert brandenburgic	290
<i>Concerto brandebourgeois</i>	291
Cuvinte	292
<i>Les paroles</i>	293
Cod portocaliu	294
<i>Code orange</i>	295
Niște copii, poeții!	296
<i>Des enfants, les poètes!</i>	297
Patriotism demodat.....	300
<i>Patriotisme démodé</i>	301
„Mea maxima culpa”.....	302
„Mea maxima culpa”	303

Colind	306
<i>Chant de Noël</i>	307
Osânda	308
<i>Grand malheur</i>	309
Crisalida	312
<i>La chrysalide</i>	313
Menuet de toamnă	314
<i>Menuet d'automne</i>	315
Dilema alchimistului	316
<i>Le Dilemme de l'alchimiste</i>	317
Când voi pleca	318
<i>Quand je m'en irai</i>	319
Tăcerea	322
<i>Le silence</i>	323
Exercițiu de cinegetică	326
<i>Exercice de cinétique</i>	327
Interogațiile lui Așur	332
<i>Les interrogations d'Ashur</i>	333
Singur printre oameni	336
<i>Seul parmi les hommes</i>	337
Înger decăzut	338
<i>Ange déchu</i>	339
Gânduri istovite	342
<i>Pensées rompues</i>	343
Polenul sufletelor noastre	344
<i>Le pollen de nos âmes</i>	345
Fugarul din Crotona	346
<i>Le Fuyard de Crotonne</i>	347
„Irreparabile tempus”	350
„Irreparabile tempus”	351
E timpul	352
<i>C'est l'heure</i>	353
Singurătate II	356
<i>Solitude II</i>	357
Scrisori întârziate	358
<i>Lettres trop tard venues</i>	359

Vărativ 2013	360
<i>Le Monastère Văratec 2013</i>	361
Eu știu	362
<i>Je sais</i>	363
Anotimpul sacru	366
<i>Le sacre printemps</i>	367
Kunigunda	368
<i>Kunigonde</i>	369
Portaluri	370
<i>Portails</i>	371
Protoni orfani	372
<i>Protons orphelins</i>	373
Iernatice zăpezi	374
<i>Neiges d'autres hivers</i>	375
Vămi înalte	376
<i>Hautes douanes</i>	377
Lumini și umbre	378
<i>Ombres et lumières</i>	379
Cerșindu-te-ntr ceruri și pământ	380
<i>En t'appelant entre ciel et terre</i>	381
Mandala	382
<i>Mandalas</i>	383
Portal năruit	384
<i>Portail écroulé</i>	385
Uimirile copilăriei	386
<i>Éblouissements de l'enfance</i>	387
Gladiator pribeag	388
<i>Gladiateur errant</i>	389
Făptura ta	390
<i>Ton être</i>	391
Plutesc imponderabil	392
<i>Je plane, impondérable</i>	393
Cumpăna	394
<i>La Balance</i>	395
Amăgire	396
<i>Illusions</i>	397

Rug	398
<i>Bûcher</i>	399
Ne pizmuiesc arhanghelii	400
<i>Les archanges nous envient</i>	401
Făclia	402
<i>La Flamme</i>	403
Alb	404
<i>Blanc</i>	405
Metamorfii florale	406
<i>Metamorphies florales</i>	407
Claustrare	408
<i>Claustration</i>	409
Cutreierând biblioteci	410
<i>À travers bibliothèques</i>	411
Unda timpului	412
<i>L'Onde du temps</i>	413
Gând sihastru	414
<i>Ermite ma pensée</i>	415
Plânge timpul prin secole	416
<i>Parmi les siècles pleure le temps</i>	417
Zăpezi neninse	418
<i>Les Neiges jamais tombées</i>	419
Joc de copii	420
<i>Jeu d'enfants</i>	421
Rondo Allegretto	424
<i>Rondo Allegretto</i>	425
Îndoiala	426
<i>Le Doute</i>	427
O picătură din Graal... ..	428
<i>Une goutte du Graal...</i> ..	429
Nu mă regăsesc	430
<i>Perdu</i>	431
Patetica	432
<i>La Pathétique</i>	433
Dumnezeu nu este orb!	434
<i>Dieu n'est pas aveugle !</i>	435

Canide siderale	436
<i>Canides sidérales</i>	437
Solstițiul negru	438
<i>Le solstice noir</i>	439
Noapte de august	440
<i>Nuit d'août</i>	441
Galacticele cânturi	442
<i>Les galactiques chants</i>	443
Veac întunecat	444
<i>Siècle noir</i>	445
Muzici mute.....	446
<i>Chants muets</i>	447
Când Timpul de timp se desparte	448
<i>Quand le Temps du temps s'en sépare</i>	449
Neștiuta taină.....	450
<i>L'inavoué mystère</i>	451
Revelații.....	452
<i>Révélations</i>	453
Decădere	454
<i>Déchéance</i>	455
Cerșetor	456
<i>Mendiant</i>	457
... și albe și negre	458
<i>Des oiseaux noirs, des oiseaux blancs</i>	459
Scrisoare de pe front.....	460
<i>Lettre du Front</i>	461
„Anno domini” 2023	462
„Anno Domini” 2023.....	463
Mesager	464
<i>Messenger</i>	465
„Ultima verba”	466
„Ultima verba”	467

Copiiilor noștri

Mai ieri, am călărit pe nouri de furtună,
În zori l-am provocat pe Zeus, Cel ce tună,
Am spintecat cu spada cumplitele genune
Și-apoi am biruit fantasmele nebune!

Acum când obosit mă-ntorc acasă
Și buzduganul îl reped în poartă sau în masă
Să nu-ntrebați ce răni m-au sfârtecat
Și nici pe ce tărâmurii am umblat.

Să nu-ntrebați de lacrimile mele
Ce strălucesc în mii și mii de stele.
Nici de pumnalul răsucit sub coaste
Și nici de oseminte, de flamuri sau de oaste!

Dar vreau să știți! Și voi și toți... acum!
Și ultima dintre înfrângerii mi-o asum –
Dacă am avut răgaz doar pentru plângeri
Noi nu ne-am arcuit spinarea sub înfrângerii!

Enile Lorena

À nos enfants

Hier encore, je chevauchais les nuages de tempête,

À l'aube, j'ai affronté Zeus et ses trompettes,
De mon épée j'en ai fendu les gouffres inouis
Et j'ai vaincu les fous fantasmes de la vie.

Maintenant, fatigué, quand je rentre chez moi
En jetant la massue aux portes, aux tables en bois,
Ne me demandez pas de quelles plaies en suis-je mordu,
Ni quels pays les ai-je parcourus.

Ne demandez rien de mes larmes illusoires
Qui brillent par milliers dans des étoiles,
Ni du couteau dans mes côtes enfoncé,
Ni des ossements, des flambeaux, de l'armée.

Mais je voudrais vous dire, retenez bien,
Que la toute dernière défaite soit la mienne,
Que si nous, on s'est plaint de temps en temps,
Personne sous les défaites ne s'est courbé pourtant.

Guillaume Lorge

Viața ca un teatru

D-nei dr. Nelly Nazarevici

Teatrul este gol și-afișele sunt rupte,
De pe pereți privesc figurile trecute
Și praful se așază la stal și la balcon,
Orchestra nu mai cântă și nu mai are ton,

Iar scena e pustie și scândura e ruptă,
Cortina strâmb atârnă și sala este mută.
Din când în când mai cântă o pasăre prin pod
De crezi că e piaița cu râsul său nerod.

Și personagii – umbre se mișcă fără rost
În comedii sau drame ce parcă nici n-au fost,
Fantomele s-adună și se despart în grupuri,
Regizorul lipsește – el, meșterul de trucuri.

Orile Loulucii

Comme un théâtre la vie

À Madame le docteur Nelly Lazarevici

Le théâtre est désert, les affiches déchirées,
De sur les murs regardent de vieilles figures passées,
La poussière se pose sur fauteuils, aux balcons,
De l'orchestre n'en vient le moindre son.

La scène est déserte, la planche défaite,
Le rideau de travers, la salle muette.
De temps en temps un oiseau chante dans le grenier,
On dirait le pantin avec son rire damné.

Des personnages-ombres bougent chaotiquement
En comédies et drames jamais joués vraiment,
Les fantômes se rencontrent et se séparent ensuite
Car le metteur en scène s'absente ou les évite...

Orsila Orsili

